

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กองโครงการพื้นฐาน โทร. 282-9160

ส่วนราชการ

ที่ นร (กคพ) 1002/74 วันที่ 25 กรกฎาคม 2535

รายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมการศึกษาพิจารณาทางเลือกวิธีดำเนินงานโครงการ

เรื่อง ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

(นร 1002/74)

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาพิจารณาทางเลือกวิธีดำเนินงานโครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2535 โดยมีกระผมเป็นประธาน เพื่อพิจารณาเสนอแนะทางเลือกวิธีดำเนินงานโครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ให้แล้วเสร็จภายใน 2 สัปดาห์ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

1. เรื่องรูปแบบวิธีการดำเนินงานโครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คณะกรรมการฯ เห็นควรกำหนดเป็นนโยบายให้รัฐเป็นผู้ดำเนินการโครงการนี้เอง โดยพิจารณารูปแบบการดำเนินงานเป็น 2 ทางเลือก คือ

ทางเลือกที่ 1 : จัดตั้งเป็นองค์กรของรัฐ เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการรถไฟฟ้าในพื้นกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล โดยการออกเป็นพระราชกฤษฎีกาขึ้นมารองรับในระยะแรก และในระยะต่อไปเห็นควรให้ออกพระราชบัญญัติ เพื่อให้องค์กรมีอำนาจเวนคืนที่ดินสำหรับการขยายงานต่อไปได้ หลังจากนั้นจึงเปลี่ยนแปลงสถานะองค์กรนี้ เป็นบริษัทเพื่อสามารถระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ได้

ทางเลือกที่ 2 : จัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยรัฐถือหุ้นเองทั้งหมด

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ทางเลือกที่ 1 มีความเหมาะสมมากกว่า เนื่องจากสามารถจัดตั้งได้ภายในระยะสั้น และสามารถกำหนดรูปแบบการบริหารงานให้มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ ได้เช่นเดียวกับการจัดตั้งบริษัทจำกัด ในระยะยาวสามารถ

11/14

เวนคืนและมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานะ โดยการออกพระราชบัญญัติ
ขึ้นมารองรับในภายหลัง ในขณะที่การจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดจะไม่สามารถดำเนินการเวนคืน
ที่ดินมาเป็นกรรมสิทธิ์ได้เอง และการที่รัฐจะให้เงินอุดหนุนการลงทุนและการดำเนินงานอื่นๆ
แก่องค์กรของรัฐ น่าจะมีเหตุผลเป็นที่ยอมรับได้มากกว่าการให้เงินอุดหนุนแก่บริษัทจำกัด
นอกจากนั้น คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
องค์การรถไฟฟ้ามหานคร พ.ศ. ตามเอกสารที่แนบมาด้วยแล้ว

อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมบางประการ คือ

- 1) การทางพิเศษแห่งประเทศไทย เห็นว่า การจัดตั้งองค์การใหม่จะต้องใช้เวลาพอสมควร ดังนั้น ในช่วงเวลาดังกล่าว น่าจะมอบหมายให้การทางพิเศษฯ เวนคืน
ที่ดินและก่อสร้างในส่วนที่สามารถดำเนินการได้ไปก่อน และเมื่อองค์การใหม่
ความพร้อม ให้โอนที่ดินและทรัพย์สินที่ก่อสร้างให้องค์กรใหม่รับไปดำเนินการ
ต่อไป
- 2) กรรมการบางท่าน มีความเห็นว่า เนื่องจากบุคลากรของการทางพิเศษฯ ที่
เกี่ยวข้องกับรถไฟฟ้ามหานครอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้องค์กรใหม่มีบุคลากรที่มีประสบการณ์
สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นควรเปิดโอกาสให้โอนเจ้าหน้าที่
ดังกล่าวไปสังกัดองค์การใหม่ที่จะจัดตั้งขึ้นได้

2. เรื่องการควบคุมดูแลระบบรถไฟฟ้ามหานครส่วนกลางและปริมณฑล

เนื่องจาก โครงการระบบรถไฟฟ้ามหานครส่วนกลาง ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการมีหลายราย
ซึ่งโครงการย่อยการให้บริการจำเป็นต้องมีการประสานสอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับ
ระบบจราจรและประชาชนโดยรวม คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในหลักการ
ควรจัดตั้งองค์กรขึ้นมากำกับดูแลระบบรถไฟฟ้ามหานครส่วนกลาง เพื่อมิให้โครงการเกิด
ปัญหาความซ้ำซ้อนของเส้นทาง และปัญหาสภาพภูมิเวณจุดตัดต่างๆ รวมทั้งดูแลอัตราค่า
โดยสารให้มีความเหมาะสมเป็นมาตรฐานเดียวกันในระบบ เป็นต้น ตลอดจนการดูแล
วางแผนระบบรถไฟฟ้ามหานครที่จะมีการขยายในอนาคต ดังนั้นในการดำเนินการจัดตั้ง
องค์กรดังกล่าว ควรจัดทำเป็นขั้นตอน โดยในระยะแรกขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดูแลเรื่องนี้อย่างก่อน และในระยะต่อไปจึงค่อยเปลี่ยนเป็น
องค์กรอิสระที่มีกฎหมายรองรับ

12/14

3. คณะกรรมการฯ เห็นควรนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้เป็นมติดังต่อไปนี้

3.1) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งองค์กรของรัฐขึ้นภายใต้สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการออกเป็นพระราชกฤษฎีกาขึ้นมารองรับ และในระยะต่อไปเห็นควรให้ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้องค์กรมีอำนาจเวนคืนที่ดินสำหรับการขบายนต่อไปได้ หลังจากนั้นจึงเปลี่ยนแปลงสถานะขององค์กรนี้เป็นบริษัทเพื่อสามารถระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ได้

โครงการรถไฟฟ้า
อวท.ทก.
วิทย์

3.2) ให้ความเห็นชอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ

3.3) เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรที่จัดตั้งขึ้นมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ เห็นควรให้คณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดไว้เป็นนโยบายประกอบการจัดตั้งองค์กรดังกล่าว ดังนี้

(1) ให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยดำเนินการเวนคืนที่ดินสำหรับโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน ส่วนที่ 1 ชั้นที่ 1 ซึ่งได้รับอนุมัติวงเงินงบประมาณแผ่นดินไว้แล้วไว้แล้วเสร็จ หลังจากนั้น จึงรื้อที่ดินและทรัพย์สิน ซึ่งได้มาจากกฎหมายที่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยใช้เพื่อกิจการรถไฟฟ้าให้เป็นทรัพย์สินขององค์กรใหม่

(2) อนุมัติเงินงบประมาณจำนวนหนึ่งประมาณ 1,000 ล้านบาท เป็นทุนประเดิมให้กับองค์กร และอนุมัติเงินผูกพันเป็นรายปีอย่างเพียงพอให้องค์กร เพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินงานโครงการได้โดยเร็ว

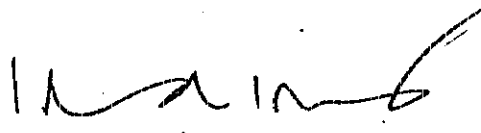
(3) ให้กระทรวงการคลังยกเว้นระเบียบต่าง ๆ เพื่อทำให้การบริหารงานมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ เช่น เกี่ยวกับการดำเนินงานของเอกชน

(4) อนุมัติให้องค์กรสามารถเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่องค์กรเห็นว่าเหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ

18/14

3.4) เห็นควรให้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมากำกับดูแลประสานระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนด้าน
กายภาพ อัตราค่าโดยสาร การให้บริการที่ต้นบริเวณสถานีและเขตทาง ตลอดจน
การขยายโครงข่ายระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนในอนาคต โดยในระยะแรกเห็นควร
มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นผู้
รับผิดชอบในเรื่องนี้ไปก่อน โดยจัดตั้งเป็นคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการพัฒนา
การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พร้อมทั้งให้สำนักงานประมาณจัดสรรเงินงบประมาณ
ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สามารถดำเนินงาน
ดังกล่าวได้ สำหรับในระยะต่อไปเห็นควรพิจารณาเปลี่ยนสภาพเป็นองค์กรอิสระที่มี
กฎหมายรองรับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไปด้วย
จักเป็นพระคุณยิ่ง

(หม่อมราชวงศ์เกษมสโมสร เกษมศรี)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการศึกษาพิจารณาทางเลือกวิธีดำเนินงาน
โครงการระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

18/๕๐ ค.ว. ๖๖๐๐

๒๓-๑๑-๖๕

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

14/14

ร่าง

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามหานคร

พ.ศ.

หลักการ

ให้จัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามหานคร

เหตุผล

เนื่องจากกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีประชาชนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องจัดระบบการขนส่งมวลชนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการช่วยบรรเทาปัญหาจราจรคับคั่งและเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกยิ่งขึ้นในการใช้บริการของระบบการขนส่งดังกล่าว สมควรจัดตั้งเป็นองค์การรถไฟฟ้ามหานครขึ้นเพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดหาระบบขนส่งด้วยรถไฟฟ้่า จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้